

Acaena (Acéna)

čeleď: Rosaceae

Pochází především z jižní polokoule, jmenovitě Nového Zélandu, Austrálie a Jižní Ameriky. Několik málo druhů ale pochází i ze severní polokoule po úroveň Havajských ostrovů (*A. exigua*) a Kalifornie (*A. pinnatifida*). Listy vyrůstají střídavě, jsou zpeřené, skládají se ze 7 - 21 lístků a jsou 4 - 15cm dlouhé. Průměr kulových květů se pohybuje v rozmezí 1 - 2cm. Ježatý plod s nažkami obsahuje velké množství semen. U většiny druhů se dokáže se dobře přichytit na srst nebo peří zvířat. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Blue Haze' - plazivý kobercový habitus; lodyhy znovu zakořeňují; lístky modrošedé, zubaté, husté a zakulacené; květenstvím je červená hlávka na 10cm stopce

Dokáže odolávat i mírnému sešlapávání. Vysazuje se na suchých chudých dobře propustných místech, jako jsou skalky, zídky, atp. Vyhovuje ji plné slunce nebo polostín. Je mrazuvzdorná.

Množí se dělením nebo semeny.

Acaena adscendens

oblasti: Jižní Amerika, Nový Zéland

Pochází z Jižní Ameriky a Nového Zélandu. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Povrch je stříbřitý. Listy jsou 10cm, opakvejitého protaženého tvaru s pilovým okrajem.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena alpina

oblasti: J Andy

Pochází z Jižní Ameriky z And Patagonie. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy jsou stříbřité, dlouhé 3 - 8cm se zubatým okrajem. Plody jsou seskupeny v přetrhovaném klasu.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena andina

oblasti: Andy

Pochází ze středních And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Je jemně chlupatá, listy jsou rozděleny na 11 - 16 čárkovitých dílků.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena anserinifolia (Plazilka husí)

oblasti: Austrálie, Nový Zéland

Pochází z Austrálie a Nového Zélandu. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy jsou dlouhé 4,5 - 8cm, oválného nebo opakvejčitého tvaru s výrazným zubatým okrajem. Vrchní strana hnědně.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena antarctica

oblasti: J Afrika, J Jižní Amerika

Pochází z jižní Afriky a Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 1 - 2cm. Listy mají opakvejčitý tvar, stříbřité chloupky. Plodem je nažka s krátkým trnem.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná vlhká půda bohatá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena argentea

oblasti: Andy

Pochází z And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy mají kožovitý povrch, dlouze vejčitý až kopinatý tvar s pilovým okrajem, spodní stranu stříbřitou, vrchní tmavě zelenou o délce 4 - 6cm.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná vlhká půda bohatá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena buchananii

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrava, Nový Zéland. Dorůstá výšky 5 - 10cm, lodyhy znovu zakořeňují. Listy mají délku 2 - 5cm, spodní strana je chlupatá.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná vlhká půda bohatá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena caesiiglauca

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland, Dorůstá výšky 10 - 15cm. Listy mají délku 3 - 6cm, vrchní strana je mírně plstnatá, spodní více a mají pilový okraj.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná vlhká půda bohatá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena caespitosa

oblasti: Andy

Pochází z And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají délku 1,5 - 3,5cm, eliptický nebo dlouze vejčitý tvar, 3x zpeřené. Plodem je nažka s ostny.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena closiana

oblasti: Andy

Pochází z And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 15cm. Listy jsou šedozelené, eliptického podlouhlého tvaru s výrazným pilovým okrajem. Plodem je vejcovitá nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena confertissima

oblasti: J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy mají délku 0,5 - 1,2cm, eliptický tvar a jsou umístěny při bázi lodyhy. Plodem je nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a dobře propustná písčitá půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena cylindristachya

oblasti: S Andy

Pochází ze severu And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 15 - 20cm. Listy jsou několikrát zpeřené, podobají se kapraďovým. Mají obkopinatý tvar s jemným pilovitým okrajem.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena digitata

oblasti: Střední Andy

Pochází ze středních And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy jsou dlanité, laločnaté. Kvete v přerušovaném klasu. Plodem je nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena dumicola

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního ostrova, Nový Zéland.

Acaena emittens

oblasti: S Nový Zéland

Pochází ze Severního ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 0,5m. Každá větev je zakončena třemi oddělenými okrouhlými zvlněnými lístky.

Acaena exigua

oblasti: Havajské ostrovy

Acaena fissistipula

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Délka listů dosahuje 2 - 5cm, mají okrouhlý tvar s pilovým okrajem. Plodem je nažka s ostny.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena glabra

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Délka listů dosahuje 5cm, vrchní strana hnědozelená, spodní šedozelená.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena hirsutula

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají délku 4 - 5cm. Vrchní strana je plstnatá.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná půda chudá na živiny. Musí se v zimě chránit před vlhkem.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena inermis

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají délku 5cm a mají vroubkovaný okraj.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena juvenca

oblasti: Nový Zéland

Pochází z Nového Zélandu.

Acaena laevigata

Acaena latebrosa

oblasti: J Afrika

Pochází z jižní Afriky. Dorůstá výšky 20 - 30cm. Okraje listů jsou vystřihovaně pilovité. Kvete ve volném klasu.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena leptacantha

oblasti: Střední Andy

Pochází ze středních And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají délku 2 - 3cm, vejčitý tvar s čárkovitými úkrojky. Kvete v kulovém klasu. Plodem je nažka s jemnými trny.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena lucida

oblasti: Falklandy, J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky a z Falklandských ostrovů. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Listy mají délku 2 - 4cm, kožovitý povrch a dlouze vejčitý až čárkovitý tvar dělený na 3 - 5 laloků nestejně velikosti. Kvete v kulovém květenství. Plodem je nažka bez ostnů.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena macrocephala

synonyma: A. pinnatifida var. macrocephala

oblasti: J Andy, Střední Andy

Pochází z jižní a střední části And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 15 - 25cm. Listy jsou plstnaté, dlouhé 1,5 - 4,5cm. Plodem je křídlatá nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena macrophylla

Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Kupferteppich' - výška 1 - 10cm

- 'Blue Haze' - výška 15cm, šířka 1m, namodralé pětilaločné

Vyhovuje ji plné slunce nebo polostín a propustná zem. Je mrazuvzdorná.

Acaena macrostemon

oblasti: J Andy

Pochází z jižních And, Jižní Amerika. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Lodyha dřevnatá. Listy jsou dlouhé 6 - 12cm, plstnaté, se zubatým okrajem. Plodem je trnitá nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena magellanica (Acéna magelánská)

synonyma: A. glaucophylla

oblasti: Jižní Amerika

Pochází z Jižní Ameriky. Listy jsou lichozpeřené s pilovým okrajem a šedostříbřitě zbarvené. Kvete drobnými květy. Plodem je ostnitá nažka.

Vyhovuje jí plné slunce.

Množí se dělením.

Acaena microphylla (Bedrnička malolistá)

oblasti: Nový Zéland

Roste na Nového Zélandu v hustých kobercových porostech. Dorůstá výšky 1,5 - 2,5cm s průměrem do 30cm. Lodyhy jsou kořenující a téměř pod povrchem. Listy jsou stálezelené, stříbrošedé, lichozpeřené, pilovité a průměru 3mm. Kvete červenohnědými květy v hlávkách. Plodenství má růžové ostny. Existuje vnitrodruhový taxony:

- 'Kupferteppich'

Vyhovuje jí plné slunce a mírně vlhká dobře propustná kamenitá půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena minor

synonyma: A. sanguisorbae var. minor

oblasti: Nový Zéland

Pochází z Nového Zélandu. Dorůstá výšky 1 - 5cm. Listy jsou chlupaté s ostrými zuby na krajích. Plodem je nažka s červenými ostny.

Vyhovuje jí plné slunce a dobře propustná půda chudá na živiny. Na zimu je nutná ochrana proti vlhku.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena myriophylla

Acaena novae-zelandiae

synonyma: A. macrantha

oblasti: JV Austrálie, Nová Guinea, Nový Zéland, Oregon

Pochází z Nového Zélandu, Austrálie a Nové Guineji. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Lodyhy jsou plazivé, dlouhé 15 - 60cm. Listy jsou eliptické až obvejčité, pilovité, dlouhé 5 - 10 (i 12)cm, téměř přisedlé a tvoří je 9 - 15 lístků. Květenství jsou béžovobílé. Plodem je nažka s červeným ostny.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena ovalifolia

synonyma: A. ovalis, Ancistrum repens

oblasti: Irsko, Jižní Amerika

Pochází z Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Listy mají délku 5 - 12cm, vrchní strana je šedozelená, spodní strana plstnatá. Plodem je nažka s červenými ostny.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena ovina

oblasti: JV Austrálie

Pochází z jihovýchodu Austrálie. Dorůstá výšky 15 - 20cm. Listy mají délku 5 - 13cm, tvar je téměř pravidelně okrouhlý se zubatým okrajem.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena pallida

synonyma: A. novae-zelandiae var. pallida

oblasti: Kalifornie, Nový Zéland

Pochází z Nového Zélandu. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají délku do 10cm, světlezelenou barvu, hrubě pilový okraj a opakvejitý tvar.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena pearcei

oblasti: J Andy

Pochází z jihu And Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 3 - 5cm. Listy mají opakvejčitý tvar, hrubě pilový okraj a jsou jemně plstnaté. Plodem je žlutočerveně chlupatá nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena philippi

oblasti: J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají dlouhé řapíky a jsou jemně pýřité.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena pinnatifida

oblasti: J Jižní Amerika, Kalifornie

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 30cm. Listy mají délku 2 - 8cm, eliptický tvar a spodní stranu mají chlupatou.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena platyacantha

oblasti: J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Délka listů je 1,5 - 8cm, okraje jsou podvinuté.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena poeppigiana

oblasti: J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Listy jsou dlouhé 3 - 4cm, mají čárkovitý nebo opakvejčitý tvar. Plodem je trnitá nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena profundeincisa

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova Nového Zélandu. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy mají spodní stranu našedlou.

Vyhovuje stín a skalní štěrby s humózní půdou.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena pumila

oblasti: Falklandy, J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky včetně Falklandského souostroví. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy jsou čárkovité, kožovité s našedlou spodní stranou.

Potřebuje velmi vlhké až bažinaté místo a polostín.

Množí se semeny nebo dělením trsů.

Acaena pusilla

synonyma: A. sanguisorbae ssp. pusilla

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy jsou dlouhé 2 - 4cm, mají výrazně pilový okraj, vrchní strana je nahnědlá, spodní světlejší - srstnatá.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena saccaticupula

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního Ostrova, Nový Zéland. Dorůstá výšky 15 - 20cm. Listy mají délku přes 5cm, mají zubatý okraj. Plodem je červeně ostnitá nažka.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena sanguisorbae

oblasti: Tasmánie

Existuje vnitrodruhový taxon:

- var. montana - Tasmánie, Austrálie; výška 5 - 10cm

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena sericea

Acaena splendens

oblasti: J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 15 - 20cm, mají dlouze eliptický tvar, jsou hustě pokryté chloupky, na konci se vytváří výrazné zuby.

Vyhovuje ji plné slunce a mírně vlhká dobře propustná půda.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena subincisa

synonyma: A. argentea var. gracilis

oblasti: S Jižní Amerika

Pochází ze severu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Listy jsou výrazně pilovitě vroubkované.

Vyhovuje ji polostín a mírně vlhká dobře propustná půda ve skalních štěrbinách.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena tenera

oblasti: J Jižní Amerika

Pochází z jihu Jižní Ameriky. Dorůstá výšky 5 - 10cm.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena tesca

oblasti: J Nový Zéland

Pochází z Jižního ostrova, Nový Zéland.

Acaena trifida

synonyma: A. quinquefida

oblasti: Z Jižní Amerika

Pochází z pouště Atacama v Jižní Americe. Dorůstá výšky 30 - 40cm. Listy jsou chlupaté.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná písčité půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Acaena viridior

synonyma: *A. sanguisorbae* var. *viridior*

oblasti: Nový Zéland

Pochází z Nového Zélandu. Dorůstá výšky 5 - 10cm. Délka listů dosahuje 4 - 7cm. Jsou sytě zelené se světlejší spodní stranou, mají okrouhlý tvar s zubatým okrajem.

Vyhovuje ji plné slunce a písčité dobře propustná drenovaná půda chudá na živiny.

Množí se semeny nebo dělením.

Další informace:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Acaena>

<http://www.garten.cz/a/cz/4488-acaena-saccaticupula-blue-haze-acena-ostruhata-bedrnicka/>

<http://www.kadel.cz/skalnicky/t/kvResult.asp-Rod=Acaena.htm>

http://www.trvalky.ic.cz/acaena_magellanica.htm

http://www.trvalky.ic.cz/acaena_microphylla.htm

<https://www.rostliny.net/>